

مرکز توانمندسازی موسسه خیریه نورالزهرا (متن)

نتایج هم اندیشی اعضای اتاق فکر

ورژن دوم

۲۸ شهریور ۱۳۹۸

تهیه کننده: سیدرضا نواب کاشانی

Navab.reza@gmail.com

فهرست مطالب

۳	مقدمه.....
۴	بیانیه ماموریت: (چرایی وجودی مرکز توانمند سازی).....
۴	چشم انداز.....
۴	جامعه هدف.....
۴	حوزه های فعالیت آموزشی.....
۵	پذیرش.....
۶	واحد نظارت و ارزیابی:.....
۶	واحد درمان:.....
۶	مشاوره.....
۹	واحد آموزش.....
۹	واحد مهارت افزایی.....
۹	واحد کاریابی و اشتغال.....
۱۰	واحد تولید.....

فهرست شکلها

- شکل ۱: فرایند پذیرش مددخواه ۵
- شکل ۲: چارت فعالیت کلینیک توانمندسازی موسسه خیریه نورالزهرا ۶
- شکل ۳: فرایند و سازوکار حوزه مصاحبه و برنامه ریزی برای مدد جویان ۸

مرکز توانمندسازی موسسه خیریه نورالزهرا (متن)

مقدمه

موسسه خیریه نورالزهرا مجموعه‌های به مساحت حدوداً ۳۷۰ متر با ریز بنای حدودی ۶۰۰ متر در تابستان ۱۳۹۸ تهیه کرده است و در نظر دارد این مجموعه را برای توانمند سازی خانواده های تحت پوشش خود و خانواده های نیازمند اختصاص دهد. برای باز سازی و تجهیز این مجموعه یک اتاق فکر با حضور متخصصین امر تشکیل شده است تا برای تولید محتوی آموزشی مورد نیاز و طراحی فضای آموزشی تبادل نظر و همفکری صورت پذیرد.

اتاق فکر شامل افراد زیر می باشد:

- ۱) آقای سیدحسن نواب کاشانی مدیرعامل موسسه خیریه نورالزهرا
- ۲) آقای امین بهرامهر مدیرعامل شرکت وی-سرویس از پارک فناوری پردیس
- ۳) آقای سیدرضا نواب کاشانی دبیر جلسه
- ۴) آقای طباطبایی رییس مرکز پژوهشی توسعه نوآوریهای انرژی برق
- ۵) آقای عباس صابریانمعاون اجرایی مرکز مشاوره استاد روزبه
- ۶) آقای مجید نویدمدیرعامل شرکت آموزشی آمال
- ۷) آقای دکترنویی مشاور خانواده
- ۸) خانم دکتر جلوخانی مدیریت گرایش کارآفرینی و اشتغال

از آنجایی که غیر از نیازهای مادی برای خانواده های نیازمند، بحث روانی و ارتباطات موثر با جامعه بسیار حائز اهمیت است و عدم توجه به اینموضوع می تواند در اعتماد به نفس افراد فوق اثر سوء داشته باشد. بدین ترتیب گنجاندن مباحث آموزشی در بحث روان و کنترل رفتارها برای خانواده ها امریضروری است. هرچند که باید برای خانواده ها حداقل نیازها برآورده شود تا پذیرش این آموزشها میسر باشد و به اصطلاح افراد آموزش پذیر شوند.همچنینآموزش مسائل اقتصادی و حرفه تاثیر مثبت بر روان و اعتماد به نفس خانواده ها خواهد داشت و چه بسا اگر در آموزش اقتصادی و اشتغال ضعیف باشیم، عملاً سیکل آموزش روان و رفتار ناقص می ماند. لذا ایجاد یک مرکز آموزشی و توانمندسازی برای خانواده های نیازمند و مددجویان در کنار فعالیتهای سنتی یک مجموعه خیریه امری ضروری است.برای ایده بزرگ توانمند سازی و نجات انسانها از فقر و افسردگی و فساد ، مهم مدیریت مصمم کار و نوآوری برای عبور از بن بست هاست و بکارگیری ابزار تابع توانمندی مالی و شرایط خیریه است. اگر ایده خودگردانی واحدها با ابتکار مدیران آنها محقق شود این الگو قابل گسترش در کشور و حتی نشر در سطح جهان خواهد بود.

در رویکرد مرکز توانمندسازی آمده است که اگر در بخش آموزش بشود بیرون سپاری انجام شود و هزینه آن با حالتی که خود آموزش بدھیم تفاوت زیاد نداشته باشد، مرکز توانمندسازی، بیرون سپاری را ترجیح می دهد و هرگز به فکر موازی کاری با دیگر موسسه ها نیست. بلکه خیریه به فکر ایجاد ظرفیت سازی های جدیدی است که خلع آن در جامعه احساس می شود.

این مجموعه، نتایج این هم فکری را که طی ۵ جلسه دو ساعته حاصل شده را برای تحقق مرکز توانمندسازی موسسه خیریه نورالزهرا (متن) منعکس کرده است.

بیانیه ماموریت: (چرایی وجودی مرکز توانمند سازی)

ما هستیم که بتوانیم توانمندسازی را برای همه افرادی که علاقمند هستند و توان مالی این نوع خدمات را ندارند به صورت رایگان فراهم کنیم.

چشم انداز

آموزش و توانمندسازی در تعامل با همه نهادهای آموزشی مرتبط در جهان به صورت سراسری و تبدیل شدن به هاب اشتراکی خدمات تخصصی به سایر خیریه ها و NGO ها

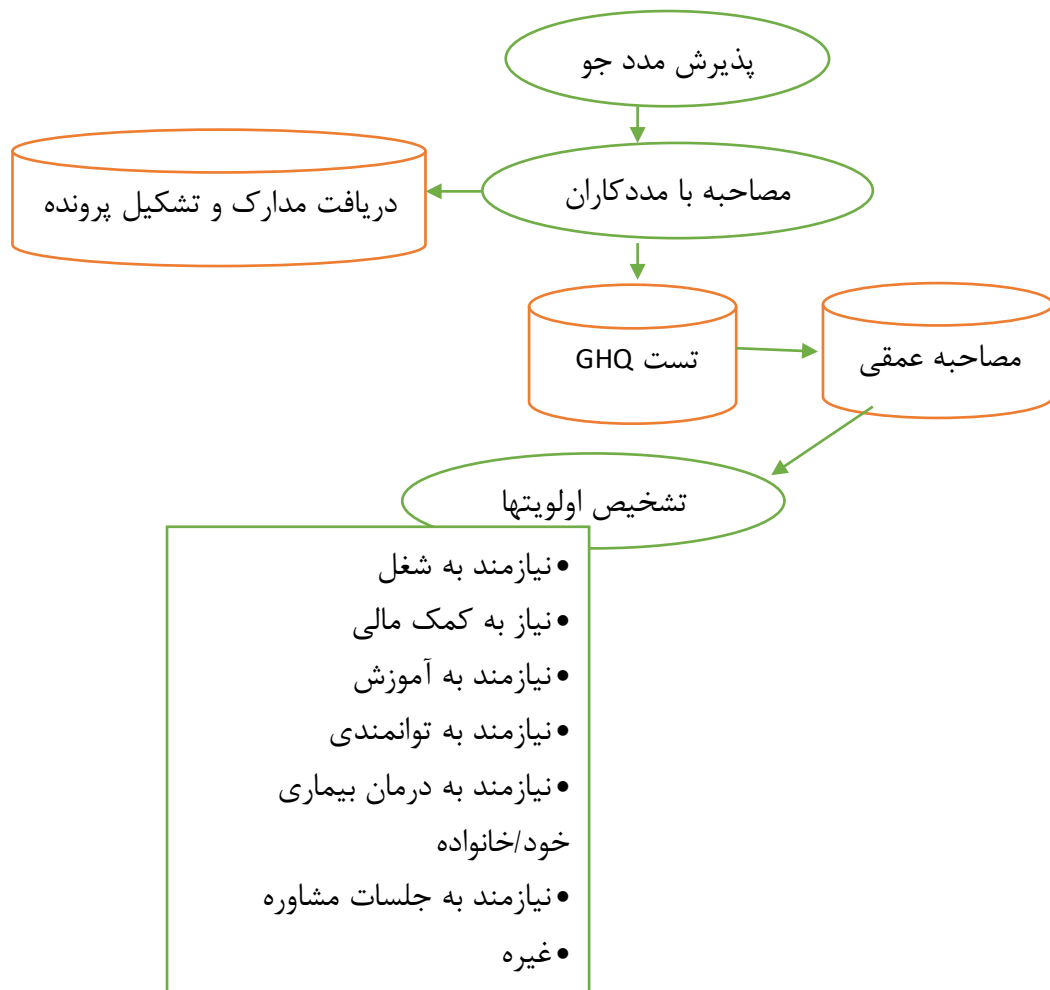
جامعه هدف

فعالیت آموزشی و توانمندسازی مد نظر منوط به اعضای مددجوی خیریه نورالزهرا نیست و خیریه در نظر دارد مجموعه آموزشی خود را به صورت عام المنفعه و بدون نگاه اقتصادی در اختیار عموم و سایر خیریه های همسو در تهران بزرگ قرار دهد. جامعه هدف علاوه بر خانواده های تحت پوشش موسسه خیریه نورالزهرا، افراد نیازمندی که از طرف خیریه ها و یا دیگر موسسه های مردم نهاد معرفی می شوند را شامل می شود. افراد داوطلب با مصاحبه فیلتر خواهند شد (شکل شماره ۱) و با توجه به توانایی های موجود برای آموزش همه گروههای سنی اعم از ۳-۶ سال، ۶ تا ۱۴ سال، ۱۴ تا ۱۸ سال و بزرگسالان برنامه ریزی می شود. به افرادی از جامعه های خاص مانند معتادان، زنان خیابانی، کودکان بی سرپرست و غیره که حوزه کار با آنها تخصصی است و دانش کار را با آنها را نداشته باشیم آموزش نخواهیم داد.

حوزه های فعالیت آموزشی

حوزه های فعالیت آموزشی کلینیک موسسه خیریه نورالزهرا به صورت شماتیک در شکل شماره ۲ آورده شده است.

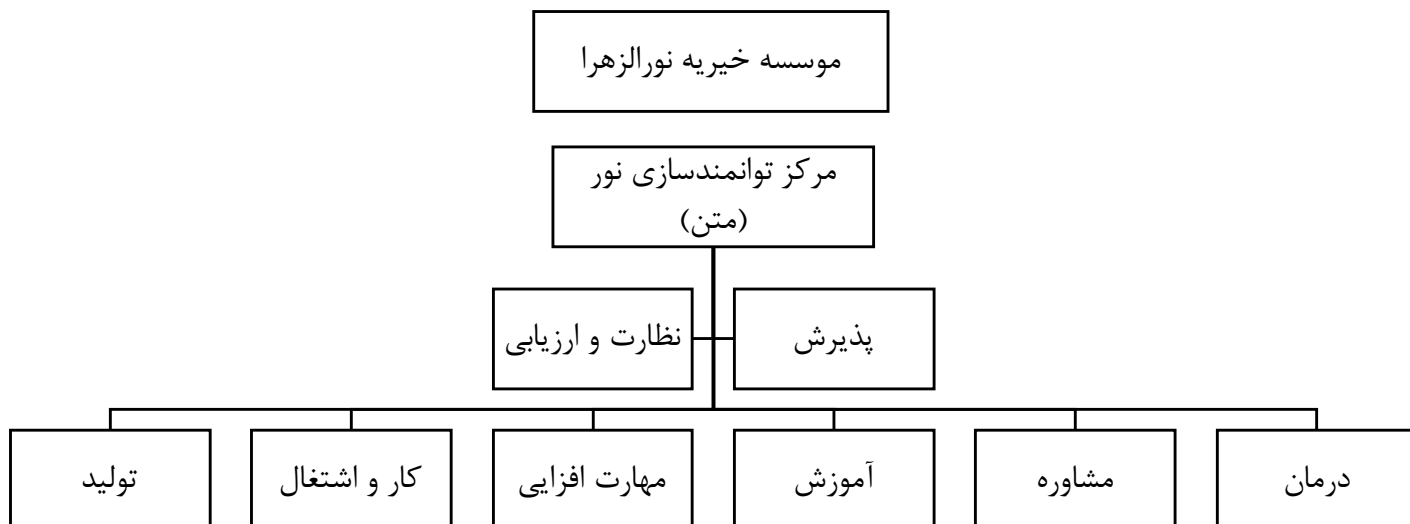
حوزه های فعالیت توانمندسازی را می توان در دو واحد ستادی (واحد پذیرش و واحد نظارت و ارزیابی) و شش واحد اجرایی (واحد های تولید، کاریابی و اشتغال، مهارت افزایی، اشتغال، مشاوره و درمان) خلاصه کرد که هر یک از واحدهای اجرایی با حضور مدیریت مناسب باید بصورت خودگردان اداره می شود و بالاسری لازم برای واحدهای ستادی را نیز فراهم می کند. در ادامه فعالیتهای واحدهای مرکز متن را بطور کلی شرح داده می شود.

پذیرش

این واحد ضمن پذیرش مددجویان، مددکاران و سایر داوطلبان و متقاضیان استفاده از مرکز متن و تشکیل پرونده، ایشان را به واحدهای اجرایی ارجاع میدهد. اقدامات اداری و مالی مربوطه نیز در واحد پذیرش انجام خواهد شد.

برای پذیرش مددجویان ابتدا مصاحبه انجام می شود و تست های اولیه (مانند NEO و GHQ) صورت می پذیرد. علاوه بر مصاحبه، بازدید از محل اسکان مددجو می تواند مفید باشد چرا که ظرفیتهای محلی و محیطی افراد ارزیابی می شود و بر مبنای آن فرد برنامه ریزی می شود. با توجه به نیازهای تعیین شده، دسته بندی مددجویان انجام می شود و سپس تعیین کلاس و یا کارگاه توانمندسازی مورد نظر برای اجرا و یا بیرون سپاری عملیاتی می شود. (شکل شماره ۳)

شکل ۲: چارت فعالیت مرکز توانمندسازی موسسه خیریه نورالزهرا

واحد نظارت و ارزیابی:

این واحد ضمن نظارت به اقدامات واحدهای اجرایی و انجام مراقبتهای کمی و کیفی، از نتایج بدست آمده ارزیابی های دوره ای نموده و نتیجه آنرا جهت بررسی و اصلاح روشها به واحدهای متن و نیز خیریه نورالزهرا گزارش خواهد نمود. مسئولیت روابط عمومی متن، جمع آوری منابع، ارتباط گیری با سازمان ها، شبکه سازی و ارتباط با NGO ها و اصناف نیز بعهده این واحد است. در توضیح ماهیت این بخش می توان گفت در واحد ارزیابی و نظارت گروهی مثل اتاق فکر فعلی با یک دبیر تمام وقت مستقرند تا با پیش بینی و برنامه ریزی های لازم انحراف از مسیر را اندازه گیری و اصلاح نمایند و پیشنهاد تحول بدهند. میشود جنس اینها را مشاور فرض نمود اما باید با مشاوران در واحد مشاوره یکی دیده نشوند.

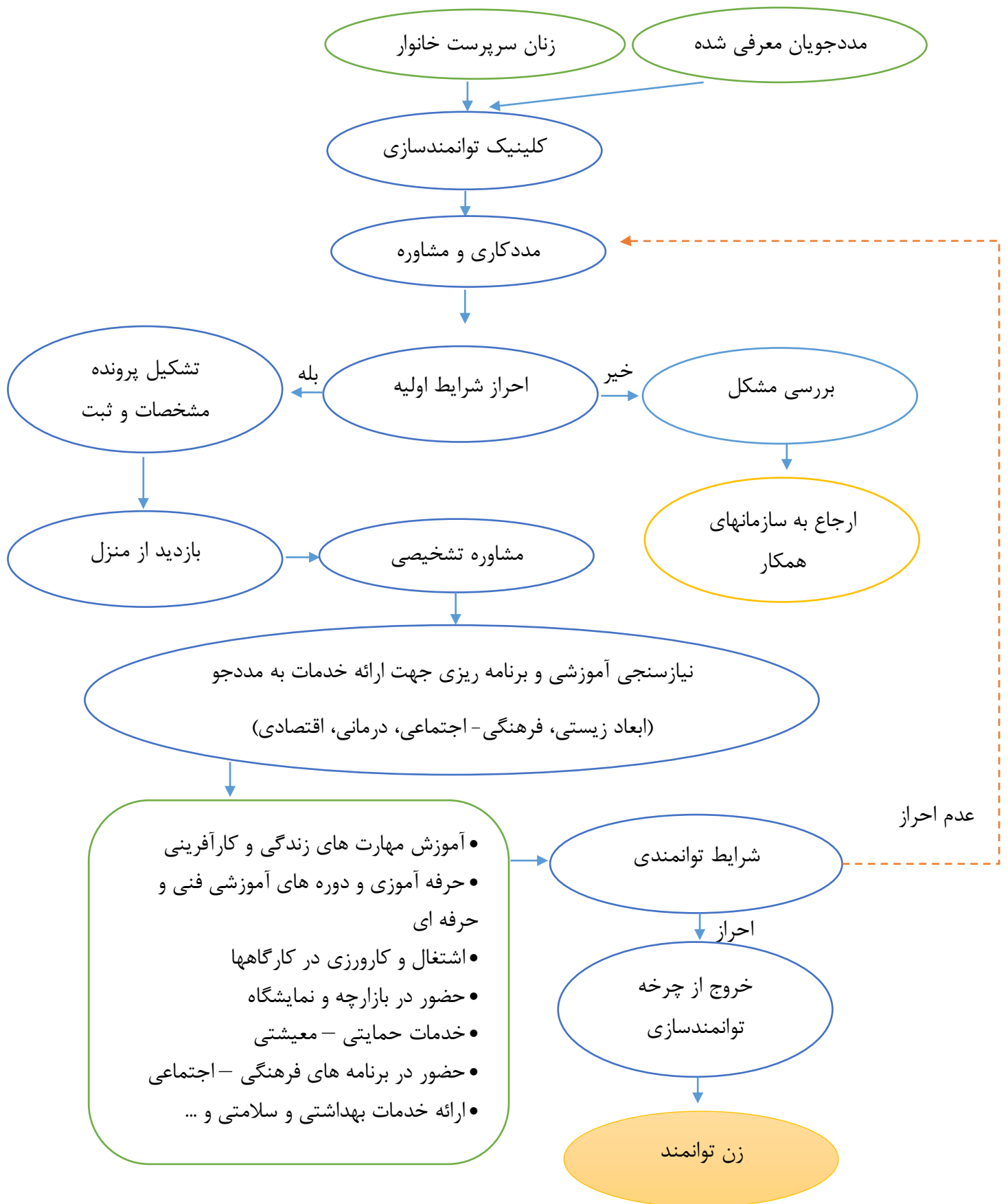
واحد درمان:

ماموریت این واحد انجام اقدامات درمانی اولیه لازم برای رفع نسبی مشکلات جسمی و روحی مددجویان به منظور آماده سازی ایشان برای استفاده از سایر سرویس های توانمند سازی است. واحد درمان در راستای خودگردانی خدمات پزشکی به سایر نیازمندان ارائه خواهد نمود. ایده آل حضور تمام وقت معادل یک پزشک و یک پرستار (عمومی، روانپزشک و روانکاو و دندانپزشک) است اما در ابتدا میتوان فقط به ارجاع به پزشکان همکار خیریه بسنده کرد.

مشاوره

نقش مشاوره در توانمندسازی نیروی انسانی بسیار حائز اهمیت است. این واحد جلسات مشاوره مورد نیاز مددجویان و سایر متقاضیان را در راستای ایجاد نگرش مثبت و افزایش تاب آوری و تعامل مناسب با جامعه در کنار فراگیری تکنیکهای جلوگیری و کاهش افسردگی و اضطراب برگزار خواهد نمود. در بحث مشاوره یا همان روانی درمانی یک سلسله مباحثیبرنامه ریزی می شود که مانند یک سیستم بایدیک ورودی و یک خروجی داشته باشد (ورودی همان مطالب آموزشی است و خروجی نیز اثربخشی آن آموزش بر مددجویان خواهد بود). لذا بایست میزان این اثر بخشیتوسط واحد نظارت و ارزیابی سنجش شود. این سلسله آموزشها متشکل از آموزشهای فردی، گروهی، کارگاهی و سمینار است.

آموزش های فردی در حالتی اجرا می شود که موضوع مشاوره خاص و فوری باشد و باید سریع مشکل مددجو حل شود. (مانند مواجهه با بیماری های اوتیسمی و یا ناتوانیهای ذهنی در خانواده که نیاز به حل مشکل فوری برای جلوگیری از بوجود آمدن آسیب جدی در آینده دارد).

شکل ۳: فرایند و سازوکار حوزه همصاحبیهو برنامه ریزی برای مددجویان

مطالب آموزش گروهی با مطالب آموزش های فردی متفاوت نیست ولی مطالب به صورت گروهی برای افرادی که مشکلات مشابه دارند صورت می پذیرد. لذا لازمه این آموزش تعریف گروههای هدف و تعریف محتوی تخصصی برای این گروههای هدف می باشد، هرچند بین گروههای هدف ارتباطی خواهیم داشت.

آموزشها در قالب همایش نیز به صورت گروهی صورت می پذیرد و کلیات مباحث آموزشی (مثلا ارتباط موثر) به همراه ذکر مثال و روشها بیان می شود.

برگزاری کارگاه تخصصی در مباحثی که در همایشها مطرح می شود صورت می پذیرد با این تفاوت که زمان این جلسات طولانی تر و مباحث ریزتر می شود و این آموزشها با تمرین و مشاهده همراه است. این روش آموزشی نسبت به همایش بازدهی بالاتری دارد.

به صورت کلی می توان گفت در آموزش های فردی می بایست به صورت فردی مشکل افراد را حل کنیم و در بحث گروهیدر قالب گروه درمانی و کارگاهی مطالب جامع ارائه می شود و افراد بایست برای خود راه حل پیدا کنند.

واحد آموزش

طیف وسیعی از دوره های آموزشی مرتبط با توانمند سازی مددجویان و مددکاران و سایر متقاضیان توسط این واحد ارائه می گردد. هدف این دوره های آموزشی افزایش درک شرکت کنندگان از شرایط و نیازهای جامعه و آماده سازی ایشان در جهت افزایش تعامل با جامعه و ایجاد کسب و کار مناسب می باشد.

واحد مهارت افزایی

از جمله موارد بسیار مهم در جهت فقر زدایی ، توسعه اشتغال است و این مهم صرفا از طریق فراگیری مهارت و افزایش ارتباط های اجتماعی میسر می گردد. این واحد با تشکیل کارگاههای مناسب، مهارت لازم را در شرکت کنندگان بوجود خواهد آورد. استانداردسازی سیلابس های آموزشی و مهارتی و یا ایجاد محتوای آموزشی و استفاده و مشارکت با مراکز آموزشی مهارتی را می توان جزء وظایف این واحد در نظر گرفت.

در حوزه مهارتی دو رویکرد بیرون سپاری و برگزاری کلاسهای مهارتی وجود دارد. این کلاسها می تواند در دو محور کار در خانه (مانند مهارتهای آشپزی، گلخانه، صنایع دستی و غیره) و کار در بازار کار (مانند مهارتهای سلمانی، تعمیرات و کامپیوتر) و آموزش های تکمیلی (نحوه برخورد با مشتری؛ تقویت ارتباطات و مذاکره، نحوه کنترل شرایط بحرانی در کار، کارآفرینی، راه اندازی کسب و کار ...) و غیره تعریف شود.

واحد کاریابی و اشتغال

پس از فراگیری مهارت توسط مددجو باید برای او در اولین فرصت ، کار مناسب پیدا کرد. این کار میتواند از طریق هماهنگی با سایر دوستان و موسسات همکار و یا تیم سازی از نیروهای تربیت شده برای یک کسب و کار به انجام برسد. همچنین از صنف هاو سندیکای مختلف نیز میتوان سهمیه ای مناسب برپاشتغال دریافت نمود. استفاده از امکانات فضای مجازی بصورت تهیه اپ هایی مثل سنجاک نیز میتواند نقش ارزنده ای در حل مسایل داشته باشد.

واحد تولید

برای اشتغال برخی از مددجویان چاره ای جز ایجاد واحدهای تولیدی کوچک شامل صنایع دستییا مواد غذایی خارج از ساختمان متن نیست. این واحدهای تولیدی برای مثال میتواند به کمک متن و در محل مسکونی مددجو فعال و یکپا چند مدد جو را هم مشغول بکار کند. البته این مدل از تولید می تواند به عنوان واحدهای تولیدی کوچک خارج از کارخانه برای مجموعه های تجاری بزرگ کشور مطرح باشد و نیاز سازمان ها و کارخانجات در منازل افراد تحت پوشش و یا در مرکز خیریه پوشش داده شود.